

FM: Latvijas preču eksporta gada pieauguma tempi saglabājās augsti

Publicēts: 31.01.2018.

Pateicoties ārējā pieprasījuma kāpumam, Latvijas preču eksports turpina uzrādīt augstus pieauguma tempus. Kā liecina jaunākie Centrālās statistikas pārvaldes dati, preču eksporta vērtība š.g. martā bija par 13,2% augstāka nekā pērnā gada attiecīgajā mēnesī, tādējādi uzrādot straujāko gada pieaugumu kopš 2013.gada aprīļa.

Ārējā pieprasījuma uzlabojums atspoguļojies arī Latvijas apstrādes rūpniecības izrāvienā, kurš sākās pagājušā gada pēdējā ceturksnī un turpinās arī šogad. Tas savukārt pozitīvi ietekmē eksportu, kurš pēdējos mēnešos uzrāda atzīstamus pieauguma tempus. Kopumā š.g. pirmajā ceturksnī preču eksporta vērtība bija par 10,1% augstāka, salīdzinot ar 2016.gada attiecīgo periodu.

Jāatzīmē, ka ārējās tirdzniecības aktivitātes pacēlums vērojams visās Baltijas valstīs. Tā 2017.gada pirmajā ceturksnī preču eksporta vērtība Igaunijā un Lietuvā bija attiecīgi par 12,1% un 17,4% lielāka nekā gadu iepriekš.

Martā pieaugums gada griezumā saglabājās visās lielākajās eksporta preču grupās, izņemot metālu un to izstrādājumu eksportu, kura vērtība samazinājās par 6,3%. Sevišķi būtisks eksporta kāpums fiksēts koka un koka izstrādājumu, kā arī lauksaimniecības un pārtikas preču eksportā - attiecīgi par 19,7% un 23,9%. Koksnes eksporta kāpumu nodrošināja malkas, kokskaidu plātņu, kā arī būvgaldnieku darinājumu eksporta pieaugums uz Vāciju, Dāniju, Igauniju un Zviedriju. Lai arī koksnes eksports uz Lielbritāniju martā samazinājies par 5,2%, tā joprojām ir galvenais noieta tirgus šai preču grupai. Lauksaimniecības un pārtikas preču eksporta pieauguma struktūra ir daudzveidīga. Taču visstraujāk eksports pieauga tādās preču grupās kā stiprais alkohols, piena pārstrādes produkti, kā arī zivis un vēžveidīgie.

No pārējām preču grupām jāatzīmē straujais minerālproduktu eksporta kāpums par 25,3%, un elektroierīču un elektroiekārtu, kā arī ķīmiskās rūpniecības ražojumu eksporta pieaugums attiecīgi par 20,9% un 11,2%.

Analizējot eksporta tirdzniecības partneru struktūru š.g. pirmajā ceturksnī, jāatzīmē, ka ES dalībvalstu tirgus ir galvenais Latvijas preču noieta tirgus, tā īpatsvaram kopējā eksportā palielinoties līdz 74,7%. Savukārt ārpus ES lielākais Latvijas tirdzniecības partneris ar 7,9% īpatsvaru saglabājas Krievija. Zīmīgi, ka eksports uz Krieviju pirmajā ceturksnī palielinājies gandrīz par 50%, kas galvenokārt ir saistīts ar valūtas kursa stabilizēšanos.

Š.g. aprīlī Eiropas Komisijas uzņēmēju un patērētāju noskaņojuma rādītāji gan eirozonā, gan ES kopumā turpināja palielināties, ko sekmējusi noskaņojuma uzlabošanās galvenokārt pakalpojumu, būvniecības un rūpniecības sektoros. Pie tam tādās valstīs kā Vācija, Zviedrija un Dānija, kuras ietilpst Latvijas desmit lielāko preču noieta tirgu sarakstā, ekonomikas sentimenta indeksa vērtības kāpums bija vēl straujāks nekā vidēji ES. Papildus tam, uzlabojies arī Latvijas rūpnieku novērtējums par produkcijas noieta perspektīvām š.g. otrajā ceturksnī, bet novērtējums par eksporta pasūtījumu apjomiem otrajā ceturksnī saglabājies pirmā ceturksņa augstajā līmenī. Tas kopā ar pagājušā gada samērā zemo eksporta bāzi liecina, ka tikpat augsti eksporta pieauguma tempi kā pirmajā ceturksnī saglabāsies arī turpmākajos mēnešos.

Preču importa vērtība faktiskajās cenās martā pieauga straujāk nekā eksporta vērtība, - par 15,2%. Zīmīgi, ka pieaugums fiksēts visās preču grupās, izņemot satiksmes līdzekļu importu, kas kritās par 8,6%, samazinoties vieglo automobiļu importam. Lielāko devumu kopējā importa pieaugumā martā nodrošināja pārtikas, minerālproduktu, ķīmiskās rūpniecības un metālu importa kāpums. Savukārt š.g. pirmajā ceturksnī importa vērtība bija par 13,3% lielāka nekā pirms gada. Tik straujš importa pieaugums ir saistīts ar augošo iekšējo patēriņu un investīciju aktivitātes uzlabošanos. Tā, spriežot pēc operatīvajiem datiem, būvniecības apjomi š.g. pirmajos trīs mēnešos palielinājās par 8%, kamēr pagājušajā gadā kopā būvniecības apjomu kritums bija tuvu 20%. Palielinoties ES fondu investīcijām š.g. otrajā pusē, arī būvniecības apjomi turpinās pieaugt, tādējādi metālu, koksnes izstrādājumu un būvmateriālu produkcijas importa pieauguma tempi varētu vēl palielināties, sekmējot arī kopējo importa kāpumu.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-latvijas-precu-eksporta-gada-pieauguma-tempi-saglabajas-augsti>